

Δεν θα μπορούσαμε να ανοίξουμε καλύτερα αυτό το παράθυρο της ηλεκτρονικής μας σελίδας, παρά με τη σημερινή μέρα, 23 Ιανουαρίου 2023, 123 χρόνια από τη γέννηση του πατέρα της Κυπριακής Τέχνης, Αδαμάντιου Διαμαντή .

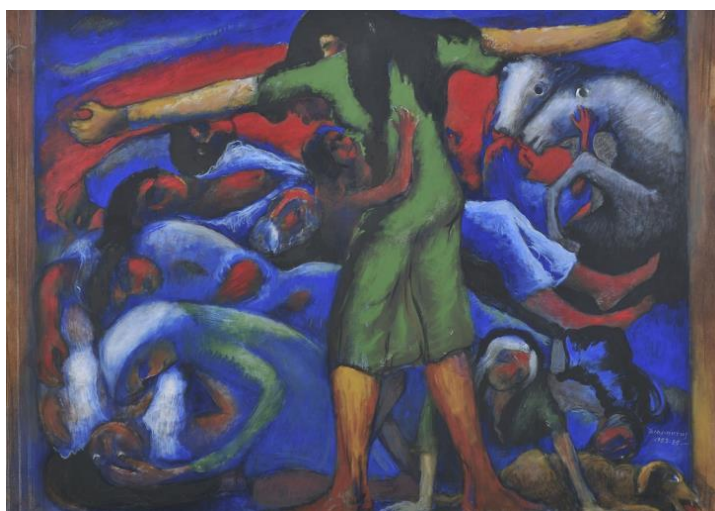
Γεννήθηκε το 1900 στη Λευκωσία και πέθανε σε ηλικία 94 ετών. Το 1923 τελείωσε τις σπουδές του στο Βασιλικό Κολέγιο Τέχνης του Λονδίνου και επέστρεψε στην Κύπρο, όπου εργάστηκε για σαράντα περίπου χρόνια ως Καθηγητής Τέχνης στο Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας.

«Όταν σκέπτομαι Κύπρο πάντα σκέπτομαι εσένα και ίσως σ' εσένα οφείλω τη συγκίνηση που αισθάνομαι πάντα κοιτάζοντας ορισμένα πρόσωπα του νησιού σου, αυτό το ύφος που πάει τόσο βαθιά στα περασμένα.» (12/5/1959)

Του γράφει ο καλός του φίλος Γιώργος Σεφέρης, με τον οποίο ανέπτυξαν ιδιαίτερη σχέση από τον Νοέμβριο του 1953 που γνωρίστηκαν. Πρώτη τους επαφή στο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, που ίδρυσε ο Διαμαντής, στην παλιά Λευκωσία.

Ο Κύπριος ζωγράφος, παράλληλα με τη δουλειά του, ζωγράφιζε και συγκέντρωνε έργα λαϊκής τέχνης απ' όλη την Κύπρο. Κεντρικό θέμα της ζωγραφικής του είναι ο κόσμος της Κύπρου έτσι όπως τον γνώρισε και τον αγάπησε. Η ανθρώπινη αγωνία και ο φόβος τόσο την περίοδο της Αγγλοκρατίας στο νησί, όσο και κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής .

«Γυναίκα με Απλωμένα Χέρια» 1983-1984

«Αγωνίες Πριν και Μετά», 1973-1977

Η απλοϊκότητα των ανθρώπων της Κύπρου και οι παραδόσεις τους ήταν το σημείο συνάντησης με τον Μικρασιάτη ποιητή ο οποίος του αφιέρωσε το ποίημα «Λεπτομέρειες στην Κύπρο», από το Ημερολόγιο Καταστροφώματος Γ΄.

Οι δύο άντρες διατηρούσαν συστηματική αλληλογραφία μέσα από την οποία μιλούσαν για την πολιτική κατάσταση στην Κύπρο, την σχέση του Διαμαντή με τον κόσμο, την τέχνη. Δύο καλλιτέχνες με κοινές αξίες, όπως η μεγάλη αγάπη τους για τον λαϊκό πολιτισμό, το συλλογικό καλό, την πατρίδα τους, τις ρίζες τους...

Σεφέρης προς Διαμαντή: «Πόσο σε καταλαβαίνω. Αυτή την ανάγκη της ρίζας που λες, της ριζωμένης ζωής. Είσαι καλότυχος που φυσιολογικά και αβίαστα,

μπόρεσες να βρεις το χώμα σου. Εγώ, είναι άλλη κουβέντα. Τώρα τελευταία την ένωση την ανάγκη – αλλά τόποι των παππούδων μου και των γονιών μου δεν υπάρχουν πια για μένα, καταποντίστηκαν. Και αυτό πολλές φορές μου δίνει το συναίσθημα πως είμαι η καλαμιά στον κάμπο. Ένα περίεργο συναίσθημα, υποσυνείδητο, χαμένου κόσμου.» (16/10/64)

Με τη σειρά του ο Αδαμάντιος Διαμαντής αφιερώνει το έργο του «Ο Κόσμος της Κύπρου» στον Σεφέρη, στον οποίον όπως λέει ανήκε ο τίτλος και ήταν «μια ανταπόδοση της δικής του αγάπης προς τον κόσμο της Κύπρου». Ένα μεγαλειώδες έργο με διαστάσεις 17,50 μ. Χ 1,75 μ. που άρχισε το 1967 και ολοκληρώθηκε το 1972. Περιλαμβάνει εξήντα επτά μορφές από τριάντα τόπους και χωριά της Κύπρου. Για τη δημιουργία των εξήντα ένα ο καλλιτέχνης βασίστηκε πάνω σε σχέδια που ζωγράφισε εκ του φυσικού από το 1931 μέχρι το 1959 σε διάφορα χωριά της Κύπρου. Μόνο έξι μορφές αποτελούν δημιούργημα της φαντασίας του.

... «Ήταν ο καλύτερος κόσμος που γνώρισα: Άνθρωποι γεροί, σίγουροι, κουβαλούσαν μαζί τους μια κληρονομιά. Συνήθειες, νόμος ζωής, δικαστές και υπόδικοι. Οι πράξεις τους κυβερνημένες, σαν μια φιλοσοφική πολιτεία. Πώς προήλθαν όλα αυτά που τα νοιώθω και τα πιστεύω, ο κόσμος μας, «Ο Κόσμος της Κύπρου», ο κόσμος των χωριών της Κύπρου όπως ήταν και που πάει να χαθεί, να νοθεύεται και ν' αλλάζει, βαρύς, αδρός, και σίγουρος, στο καλό και στο κακό. Αιώνες, αιώνες στενόχωρης ζήσης κάτω από το θέλημα των άλλων».

«Ο Κόσμος της Κύπρου» εκτίθεται στη μόνιμη έκθεση κυπριακής τέχνης της Λεβεντείου Πινακοθήκης.

Η συντακτική επιτροπή